

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Identifikátor materiálu: EU - 7 – 28 Přírodopis, savci – kočka domácí

Anotace	Prezentace, která seznamuje s kočkou domácí
Autor	Mgr. Kateřina Dvorská
Jazyk	Čeština
Očekávaný výstup	Seznamuje žáky se základními informacemi o kočce domácí (původ, rozmnožování, plemena)
Speciální vzdělávací potřeby	- žádné -
Klíčová slova	Kočka domácí, plemena
Druh učebního materiálu	Prezentace
Druh interaktivity	SMART - tabule
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	Základní vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením
Typická věková skupina	12 - 15 let / 8. ročník
Datum vytvoření materiálu	12. 6. 2012

Šelmy kočkovité – kočka domácí

Kočka domácí (*Felis silvestris* f. *catus*) je [domestikovaná](#) forma [kočky divoké](#), která je již po tisíciletí průvodcem [člověka](#). Stejně jako její divoká příbuzná patří do podčeledi [malé kočky](#), a je typickým zástupcem skupiny. Má pružné a svalnaté tělo, dokonale přizpůsobené [lovu](#), ostré [drápy](#) a [zuby](#) a vynikající [zrak](#), [sluch](#) a [čich](#).

Kočka domácí vždy sloužila člověku především jako lovec [hlodavců](#), v současnosti se uplatňuje také jako společník člověka. V některých oblastech [Číny](#) je konzumováno [kočičí maso](#),^[1] ve třetím světě je kočka domácí rovněž [kožešinovým zvířetem](#) a výrobky z kočičí kožešiny se dostávají i na [evropský](#) trh. V červnu [2007](#) byl však dovoz kočičí kůže a kožešiny do Evropy zakázán.^[2]

Člověk rozšířil kočku domácí prakticky na všech [kontinentech](#) (s výjimkou [Antarktidy](#)), na mnoha místech zpětně zdivočela. V [Austrálii](#) a na dalších ostrovech a souostrovích je kočka domácí vedena jako jeden z nejnebezpečnějších [invazních druhů](#), který se velkou měrou podílí na likvidaci původní fauny.^[zdroj?]

Kočky domácí jsou si, navzdory dlouhému období domestikace, navzájem stále velmi podobné. Obecné rysy stavby těla jsou stejné - kočka má dlouhé tělo s relativně krátkými [končetinami](#), krátký [krk](#), poměrně širokou a krátkou [hlavou](#) a středně dlouhý [ocas](#). V kohoutku je kočka vysoká asi 30 cm, délka těla včetně ocasu činí pak kolem 80 cm. Kocouři jsou větší než samice a váží asi 3,5–7 kg, hmotnost koček se pohybuje od 2,5–4,5 kg. [Srst](#) je obvykle krátká, rovná a přilehlá.

Existují tři základní tělesné typy koček: *zavalitý typ*, který se vyznačuje kratším a kompaktním tělem, hlubokým hrudníkem, širokou zádí, krátkou a kulatou hlavou s plochým obličejem a krátkými končetinami. Typickým plemenem tohoto typu je [perská](#) a [exotická kočka](#) a [britská krátkosrstá kočka](#). Podobný je *svalnatý typ*, který se někdy zahrnuje pod typ zavalitý. Je pro něj typické dobré osvalení, delší končetiny než u předešlého typu a ne tak kulatá hlava a je nejčastějším tělesným typem kočky. Zcela odlišný je *útlý typ*, nazývaný též štíhlý či orientální typ kočky. Kočky tohoto typu mají štíhlé tělo, protáhlou klínovitou hlavu a dlouhé nohy. Extrémní štíhlý typ je znakem současných [siamských koček](#) či [orientálních koček](#).

Kočky domácí jsou si, navzdory dlouhému období domestikace, navzájem stále velmi podobné. Obecné rysy stavby těla jsou stejné - kočka má dlouhé tělo s relativně krátkými [končetinami](#), krátký [krk](#), poměrně širokou a krátkou [hlavou](#) a středně dlouhý [ocas](#). V kohoutku je kočka vysoká asi 30 cm, délka těla včetně ocasu činí pak kolem 80 cm. Kocouři jsou větší než samice a váží asi 3,5–7 kg, hmotnost koček se pohybuje od 2,5–4,5 kg. [Srst](#) je obvykle krátká, rovná a přilehlá.

Kočka je [prstochodec](#), došlapuje na spodní plochy [prstů](#), které jsou vybaveny měkkými polštářky. Na předních končetinách má kočka pět, na zadních čtyři prsty. [Drápy](#) jsou zatažitelné a při chůzi skryté v kožních záhybech. To kočce umožňuje tichý pohyb, který je důležitý pro úspěšný [lov](#). Mimovolným důsledkem je fakt, že stopy kočkovitých šelem díky tomu lze snadno odlišit od stop šelem [psovitých](#). Drápy na předních nohách si kočka obrušuje

pravidelným škrabáním, zejména o dřevěné předměty (v přírodě to jsou hlavně stromy), zadní si okusuje.

Kočka domácí má vynikající [zrak](#), [sluch](#) i [čich](#). Oproti člověku má sice menší [zorné pole](#) (205 stupňů oproti 220 stupňům u člověka), vidí však ostřeji a v šeru ji napomáhá [tapetum lucidum](#), vrstva buněk nacházející se na cévnaté vrstvě za [sítnicí](#), které odrážejí dopadající světlo. Tato schopnost způsobuje charakteristický zlatozelený svit, který lze v očích kočky za šera pozorovat. Na světle se kočičí zornice stáhne do úzké štěrbiny. Kočka zřejmě vidí barevně, v jejím světě je však nejdůležitější pohyb a barvy nehrají důležitou roli.

Kočky mají výborný sluch, čemuž napomáhají pohyblivé ušní boltce. Kočka domácí má schopnost přesně rozlišit, odkud daný [zvuk](#) vychází. Spodní hranice slyšení je asi 30 Hz, tedy stejně jako u člověka, horní hranice je pak asi o dvě [oktávy](#) výše než u lidského sluchu, 45 kHz.^[7]

Nosní sliznice kočky obsahuje asi 200 miliónů čichových buněk.^[8] Čich slouží kočce k nalezení kořisti, k orientaci v prostředí a ke komunikaci s ostatními kočkami. Kočka domácí má zachovaný [Jacobsonův orgán](#), kterým může také přijímat určité pachy, jako jsou feromony vylučované říjícími kočkami.

[Chut'](#) je těsně spojená s čichem. Zajímavé je, že kočky nemají schopnost vnímat sladkou chuť.^[9] Hmat je ze všech smyslů nejméně vyvinut. Nejcitlivějším místem na těle kočky je [jazyk](#), dále čenich a tlapky. Na tlapkách jsou citlivé receptory vnímající vibrace, díky kterým může kočka zaznamenat i nepatrné chvění. Schopnost koček předpovídat [zemětřesení](#) je zřejmě dána právě touto citlivostí. Kočka domácí má dále na hrudních končetinách a na obličeji citlivé hmatové vousy, které ji umožňují orientaci i v naprosté tmě. Kočka je do značné míry necitlivá vůči vysokým teplotám – povrch rozehřátý na 44 °C již člověku připadá jako horký a dotyk vnímá jako [bolest](#), kočka teplotu povrchu vnímá jako nepříjemnou až při 52 °C.

Rozmnožování

Kočka s koťaty

Většina koček [pohlavně dospívá](#) v 7. až 9. měsíci, kočky obvykle dospívají později než kocouři. U některých jedinců může dojít k pohlavní dospělosti už v 6 měsících věku, naopak u některých plemen, zvláště větších, dochází k pohlavní dospělosti až po jednom roce věku jedince. Časnější nástup stimuluje styk s již cyklujícími kočkami či kocoury.

Protože kočky tělesně dospívají později, než dojde k dospělosti pohlavní, neměly by se nakrývat před dosažením alespoň 12 měsíců věku.

Kočky mohou mít dva vrhy ročně, v jednom vrhu může být až deset koťat.

Koťata

Tři dny staré kotě

Koťata se rodí slepá a hluchá, osrstěná. Hmotnost se pohybuje okolo 57–114 gramů.^[12] Koťata mají hned po narození vyvinutý čich a hmat, tyto dva smysly používají k nalezení bradavky matky.

Koťata otvírají oči kolem 10. dne věku. V té době váží okolo 200 gramů. Začínají vnímat svoje okolí a aktivně ho prozkoumávat. Učí se pohybovat se a od třetího týdne se objevují první hry, při kterých se učí běhat, skákat, plížit se a lovit, koťata poznávají okolí. Na konci prvního měsíce věku váží okolo 300 gramů a začínají se sama čistit. V tomto období je chovatel může začít přikrmovat. Koťata jsou čistotná a už v tomto věku se mohou naučit používat kočičí toaletu.

Období mezi pátým až sedmým týdnem je důležité pro [socializaci](#) koťat. Koťata si vytvářejí vztah k vlastnímu druhu a k druhům, se kterými přicházejí do styku. Koťata, která v tomto období neměla kontakt s člověkem, se budou lidem celý život vyhýbat a nikdy z nich nevyrostou přítulné kočky, na rozdíl od koťat, která měla v tomto období možnost socializace na člověka. Ve věku deseti týdnů už jsou koťata vůči novým věcem obezřetnější a jejich povahy jsou plně vyvinuté.

Ve třech měsících jsou již plně odstavená. Dvanáct týdnů věku je u ušlechtilých plemen koček doporučený věk odběru koťat a jejich prodeji novému majiteli. V tomto věku jsou koťata velmi hravá a učí se sociálnímu chování. Ve volné přírodě, kde koťata zůstávají s matkou, ji následují při každodenních činnostech a učí se samostatně lovit. Okolo pátého měsíce věku dojde k výměně [zubů](#).

Plemena koček

Kočka siamská

Kočka perská

Kočka bengálská

Manul – divoká dlouhosrstá kočka

Mainská mývalí

Angorská kočka

Britská modrá

© BriBerí*PL
Kočka habešská

Norská lesní

Použité zdroje:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Ko%C4%8Dka_dom%C3%A1c%C3%AD

http://www.google.cz/imgres?q=ko%C4%8Dka+dom%C3%A1c%C3%AD+plemena&um=1&hl=cs&rlz=1R2ADFA_csCZ462&sig=103273427679067506849&biw=936&bih=325&tbn=isch&tbnid=LXBUMQOOGcJinM:&imgrefurl=http://leccos.com/index.php/clanky/plemena-kocek&docid=qo1ndcl2Sc1MQM&imgurl=http://leccos.com/pics/pic/plemena_kocek-_siamska_.jpg&w=304&h=330&ei=M57ET5uiGlfptQbo1unLCg&zoom=1&iact=hc&vpx=499&vpy=-43&dur=156&hovh=234&hovw=215&tx=116&ty=200&page=1&tbnh=93&tbnw=94&start=0&ndsp=12&ved=1t:429,r:3,s:0,i:74

http://www.google.cz/imgres?q=ko%C4%8Dka+dom%C3%A1c%C3%AD+plemena&um=1&hl=cs&rlz=1R2ADFA_csCZ462&sig=103273427679067506849&biw=936&bih=325&tbn=isch&tbnid=CZ13RoT7ao2RrM:&imgrefurl=http://leccos.com/index.php/clanky/plemena-kocek&docid=qo1ndcl2Sc1MQM&imgurl=http://leccos.com/pics/pic/plemena_kocek-_perska_.jpg&w=313&h=330&ei=M57ET5uiGlfptQbo1unLCg&zoom=1&iact=hc&vpx=672&vpy=-37&dur=3245&hovh=231&hovw=219&tx=126&ty=181&page=1&tbnh=93&tbnw=96&start=0&ndsp=12&ved=1t:429,r:5,s:0,i:78

http://www.google.cz/imgres?q=ko%C4%8Dka+dom%C3%A1c%C3%AD+plemena&um=1&hl=cs&rlz=1R2ADFA_csCZ462&sig=103273427679067506849&biw=936&bih=325&tbn=isch&tbnid=NbiVhgmDD2On3M:&imgrefurl=http://www.excellents.cz/vznik_plemene.html&docid=VMjhAKQGb0t_hM&imgurl=http://www.excellents.cz/03%252520photo/alc/prionailurus_bengalensis_097.jpg&w=550&h=367&ei=M57ET5uiGlfptQbo1unLCg&zoom=1&iact=hc&vpx=70&vpy=8&dur=23478&hovh=183&hovw=275&tx=149&ty=148&page=2&tbnh=105&tbnw=139&start=12&ndsp=15&ved=1t:429,r:10,s:12,i:118

http://www.google.cz/imgres?q=ko%C4%8Dka+dom%C3%A1c%C3%AD+plemena&um=1&hl=cs&rlz=1R2ADFA_csCZ462&sig=103273427679067506849&biw=936&bih=325&tbn=isch&tbnid=GVNuZBDQi4btYM:&imgrefurl=http://ondrovazvirata.blog.cz/0908/manul-otocolobus-manul&docid=SpzSY2WxYeidpM&imgurl=http://nd02.jxs.cz/810/177/d725a6516a_53106736_o2.jpg&w=1000&h=750&ei=M57ET5uiGlfptQbo1unLCg&zoom=1

<http://www.google.cz/imgres?q=ko%C4%8Dky&hl=cs&biw=936&bih=325&gbv=2&tbn=isch&tbnid=92hBahEoogQELM:&imgrefurl=http://www.inzerce-kocek.cz/&docid=WHWb2Qq2O8bz3M&imgurl=http://www.inzerce-kocek.cz/images/index/mainska-myvali-kocka.jpg&w=282&h=270&ei=IOjWT8rYGYu5hAexuYTKAw&zoom=1&iact=hc&vpx=439&vpy=-24&dur=1029&hovh=216&hovw=225&tx=103&ty=190&sig=103273427679067506849&page=1&tbnh=162&tbnw=219&start=0&ndsp=4&ved=1t:429,r:2,s:0,i:143>

http://www.google.cz/imgres?q=ko%C4%8Dky&start=95&hl=cs&biw=936&bih=325&gbv=2&tbnid=m361CE65dzoW9M:&imgrefurl=http://mnauuu.blog.cz/0801/angorska-kocka&docid=SWlwCWC_6dixBM&imgurl=http://www.users.cloud9.net/~bradmcc/jpg/abi-021123_3.jpg&w=423&h=350&ei=eunWT_uHG86whAeFl6nJAw&zoom=1

<http://www.google.cz/imgres?q=ko%C4%8Dky&start=175&hl=cs&biw=936&bih=325&gbv=2&addh=36&tbnid=vIXlbNKdQ9bLcM:&imgrefurl=http://www.kocka-kote.estranky.cz/fotoalbum/britska-modra-kocka/obrazky-britskych-modrych-kocek/britska-modra-kocka.jpg.-.html&docid=GSWkgqPAipcV-M&imgurl=http://www.kocka-kote.estranky.cz/img/original/36/britska-modra-kocka.jpg&w=600&h=450&ei=0-zWT9jRHIW3hQfbsoTiAw&zoom=1&iact=hc&vpx=391&vpy=14&dur=172&hovh=194&hovw=259&tx=138&ty=193&sig=103273427679067506849&page=13&tbnh=115&tbnw=150&ndsp=17&ved=1t:429,r:3,s:175,i:274>

<http://www.google.cz/imgres?q=ko%C4%8Dky&start=189&hl=cs&biw=936&bih=325&gbv=2&addh=36&tbnid=-Q6-fm6iq2WDtM:&imgrefurl=http://almaparens.webnode.cz/habesska-kocka/&docid=S95oTOQyqKBGAM&imgurl=http://files.almaparens.webnode.cz/200000005-15a10169b1/s255.jpg&w=450&h=300&ei=Qe7WT-TwI4aohAfaQunEAW&zoom=1&iact=hc&vpx=174&vpy=9&dur=7066&hovh=183&hovw=275&tx=137&ty=154&sig=103273427679067506849&page=14&tbnh=114&tbnw=152&ndsp=15&ved=1t:429,r:11,s:189,i:40>

http://www.google.cz/imgres?q=ko%C4%8Dky&start=205&hl=cs&biw=936&bih=325&gbv=2&addh=36&tbnid=QiTXdNeEqafqcM:&imgrefurl=http://norska-lesni-kocka.miciny.cz/&docid=DfALe-bnwc8goM&imgurl=http://data.mojezoo.cz/ir/mojezoo/images/Gallery2Module/EncyclopediaModule/Races/miciny.cz/00/00/00/09/wwwnfo-attilacom-igallery-image0000040-002.igallery.image0000003--640x480--logo--server-miciny.cz.jpg&w=386&h=480&ei=T_DWT7-4GdKzhAfMq83eAw&zoom=1